

er ingen Tvivl om, at dette vil være af meget større Betydning, end hvis vi kommer med 100 eller 200 Aktstykker og kaster dem ud til Brug for den danske Presse, hvad enten det er de radikale Blade eller de konservative, Venstres o. s. v., saa de kan pille enkelte Ting ud af disse Aktstykker, rive dem ud af Sammenhængen og i Bladene bygge lange Artikler derover om disse specielle Forhold. Der er ingen Tvivl om, at baade den nuværende Slægt og Fremtidens Slægter vil have ganske anderledes Glæde af, at vi faar den samlede objektive, historiske Fremstilling i Stedet for. Netop i saadanne fortrolige Forhold maa Udenrigsministeren og vore Gesandter kunne udtale sig med den største Aabenhed overfor hinanden, og det er da en given Sag, at Gesandterne, naar alle disse Dokumenter offentliggøres, vil være forsigtige i deres Udtalelser overfor Udenrigsministeren. Der maa være en fortrolig Aabenhed til Stede, og jeg er bange for, at den vil lide et betydeligt Skaar, hvis alle mulige Telegrammer skal offentliggøres, saaledes at de ikke alene er tilgængelige for den danske Offentlighed, men ogsaa for Udlandet. Jeg er enig med det ærede Medlem Hr. P. Munch i, at vi skal have en redelig Fremstilling, og jeg er sikker paa, at det skal han nok faa. Men det kan ikke være Meningen, at de mest intime Ting, alle disse Telegrammer, der er vekslet mellem Udenrigsministeren og de forskellige Gesandter, skal frem for Offentligheden, saaledes at de bliver tilgængelige for Udlandet. Danmark er vistnok det eneste Land, hvor der overhovedet kan tales om noget saadant.

Det ærede Medlem siger naturligvis, at han ikke har noget ondt i Sinde, og at der ingen politiske Manøvrer ligger bagved. Alligevel kredser han stadig om et bestemt Punkt, nemlig de Internationaliseringsplaner, der i sin Tid var fremme. Men ogsaa det vil komme frem. Hele det danske Folk ved god Besked med Bestræbelserne for at tilvejebringe noget i Retning af Internationalisering. Det er det, der gør mig betænkelig, at det ærede Medlem stadig kredser om det Punkt. Det ærede Medlem er uhyre elskværdig i Diskussionen. Det ærede Medlem kan staa med et Smil paa sit Ansigt, hvor der er Tale om meget ondartede Anslag mod en politisk Modstander. Det er det, der gør mig mistænksom, naar han stadig kredser om dette Punkt, og han har hævdet baade i sit første og sit sidste Foredrag, at disse Internationaliseringsplaner skal frem for Offentligheden. Men jeg vil, som sagt, absolut give det ærede

Medlem Ret i, at han maa kunne forlange en redelig Fremstilling; men med Hensyn til, hvormange Dokumenter og Aktstykker, der skal offentliggøres, maa jeg henholde mig til, hvad jeg sagde i min første Tale, at det maa være Regeringens Sag at afgøre det. Det er Regeringen, der har Ansvaret overfor Rigsdagen og Offentligheden.

Det ærede Medlem syntes ikke om et Udvalg, hvori der sad Medlemmer af begge Rigsdagens Ting, men naar Landstinget er et lovligt Led i vor Forfatning, kan man ikke skubbe det til Side. Derfor vil det være heldigt, hvis vi endelig skal nedsætte et særligt Udvalg, at faa et Udvalg med Repræsentanter for begge Ting i Stedet for at nedsætte to Udvalg.

Anden Næstformand (Parkov): Det ærede Medlem Hr. Drachmann har Ordet for en kort Bemærkning.

Drachmann: Overfor det ærede Medlem Hr. P. Munch vil jeg bemærke, at hvis Offentliggørelsen af Dokumenterne ikke kan bidrage til at give mere Tydelighed vedrørende Professor Friis' egentlige Mission og den Tilknytning, han maa have haft til forskellig Side i sin Tid, end der fremgik af det ærede Medlems Udtalelser her i Dag, maa jeg erkende, at min Interesse for Offentliggørelsen af Dokumenterne er svækket i nogen Grad. Mine Udtalelser støtter jeg bl. a. paa Udtalelser fra officiel tysk Side. Jeg henviser saaledes angaaende den hele pseudodiplomatisk Politikk, som trivedes her i Landet under Ministeriet Zahle, til Grev Rantzaus Udtalelser, og jeg henviser til Udtalelser af Dr. Køster, Scheidemann m. fl.; det var maaske bedre for Sagen og dens danske Deltagere, om disse Herrer var mere diskrete i deres Udtalelser.

Ordføreren for Forslagsstillerne (P. Munch): Til den ærede sidste Talers (Drachmann) Udtalelser skal jeg bemærke, at det forekommer mig gaadefuldt, hvilke Ting der er fremkommet fra tysk Side, som man skal kunne støtte sig til. Hvis der virkelig er saadanne Ting, vilde det være ønskeligt, at de blev fremlagt og belyst fra dansk Side i saa stort Omfang som overhovedet muligt.

Om Professor Friis' Forhandlinger i Berlin i Efteraaret 1918 foreligger der for Offentligheden den fuldeste Oplysning gennem Redegørelser af Professor Friis og de sønderjydske Rigsdagsmænd, som deltog i